

У пошані
до піонерів -
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOVODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью Йорку:
BArclay 7-4125
УНСоюз: BArclay 7-5337

РІК LXXVIII Ч. 177. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 24, 1971 No. 177. VOL. LXXVIII

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 23 вересня 1971

В АМЕРИЦІ

КОНГРЕСМЕН - ДЕМОКРАТ ГЕНРІ РЮС із Вісконсину запропонував здійснити певну девальвацію долара, шляхом легкого підвищення ціни на золото. Конгресмен Г. Рюс є одним із експертів у фінансових справах. Деякі девальвації домагаються різні західні країни, однак, Уряд президента Ніксона не виявляє покітти бажання піти назустріч таким вимогам.

У НЬО ЙОРКУ ЗАКРИЛАСЬ ОДНА НАСТАРИШИХ арабських газет "Аль Хода", що в перекладі означає "Провід". Заснована у Філадельфії в 1938 році, вона пережила і розквіт і занепад. Останніми роками кількість її передплатників і читачів постійно зменшувалася, річна передплата досягла 25 доларів, і все така газета мала дефіцит.

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕДАВ ДО ОН для допомоги Південному Пакистану два гелікоптери, 200 вантажних авт і 210 000 тонн зернових продуктів.

У НЬО ЙОРКУ НА КВІСІ 14-РІЧНА УЧЕНИЦЯ підняла на вулиці тещу, в якій лежало багато грошей, револьвер і набій. Дівчина віднесла знахідку в поліцію. Виявилося, що в тещі було 15 000 доларів і зброя. Якій хлопці перед тим сказали дівчині, щоб вона не брала тієї тещи на вулиці, бо в ній "лежать бандитські гроші".

ГОЛОВА КАНАДІСЬКОЇ КОМІСІЇ В СПРАВАХ ЖІНОК повідомив, що в Канаді все ще дуже мало вибирають жінок на урядові посади. За весь час від 1920 року, відколи жінок можна вибирати до федерального й провінційного парламентів, на всіх 6845 посад було вибрано тільки 67 жінок.

АГЕНТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА ІНВЕСТИГАЦІЙ сконфіскували в Сан Франциско всі папери, що належали колишньому працівникові Пентагону Деніслай Елсбергу. Елсберг поставлений в стан обвинувачення за те, що він самовільно передав таємні документи Пентагону для преси. Агенти ЕФБІАЙ забрали папери Елсберга, передані на зберігання в магазині "Beineke Van".

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА У СПРАВАХ КОШТІВ ПРОЖИТКУ відкинула вимогу приватних власників автобусів, які перевозять понад 100 000 дітей до шкіл у Нью Йорку, про підвищення зарплати. Власники автобусових компаній погодилися продовжувати працю, але знову домагаються розмов з членами міської управи Нью Йорку й погрожують страйком.

У СВІТІ

НОРВЕЗЬКИЙ КОРОЛЬ ОДЛАФ У ПЕРЕБІВАС тепер в Америці на приватній візиті, переводячи час головним чином на вітринні ящики на вулицях Нью Йорку. Але він склав куртуазну візит президенту Ніксонові в Білому Домі. З уваги на цілком приватний характер візиту короля, розмова між головами двох держав стосувалася таких невинних справ, як водний спорт, кінні перегони і погода.

МОСКОВСЬКА "ПРАВДА" ВИСТУПИЛА із статтею, що підтримує справу прийняття до Об'єднаних Націй Комуністичного Китаю із виключенням відділу "Ліній Кай-шека". "Правда" поручає також прийняти до Об'єднаних Націй Західно і Східно Німеччини і Північну комуністичну Корею, але промовчує Південну Корею і обидві частини південного В'єтнаму. Совети завжди голосували за прийняття до Об'єднаних Націй Комуністичного Китаю, хоч раніш і тепер не спонзорувала відповідної резолюції Альбанії.

СХІДНА НІМЕЧЧИНА ПЕРЕЖИВАЄ поважну господарську кризу — недовозначно виявив про це офіційний звіт нового генерального секретаря компартії Східної Німеччини, Еріха Гонекера. Не називаючи за іменем свого попередника на тому становищі, Вальтера Ульбріхта, ані прямого співробітника Ульбріхта все ще теперішнього першого Віллі Стофа, звіт Гонекера виразно таврував обох за їх прогрізи в економічному плануванні та практичному господарюванні. Припускають, що Віллі Стоф швидко зникне з східно - німецької партійно - державної верхівки.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕІСАКУ САТО ПРОСЛАВЛЯВ у своїй радіо - телевізійній промові задуману подорож президента Ніксона до Пекіну, як запевні відпущення міжнародної ситуації та, зокрема, більшої безпеки на Далекому Сході. Японський прем'єр ствердив, що рішення президента Ніксона поїхати до Пекіну має величезний вплив на міжнародну політику всіх держав.

В ТОКІО ПЕРЕВЕДЕНО агент на лідера опозиції в японському парламенті, голову так званої "Партії чистого правління". Коли Йошікацу Такеїрі виходив з річної конвенції своєї партії, 29-річний робітник Такаїрі Якіма двічі пробив його з-позаду ножем. Важко пораненого відвезли до шпиталю, а арештований напасник заявив, що він був обурений становищем названого політика, який поручав тісну співпрацю Японії з Комуністичним Китаєм.

У СТОЛІЦІ ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ БЕЛФАСТІ ПОРАНЕНО знову стрілами двох поліцейських і підкинуто бомбу під одну поліцейську станицю. Але поруч із продовженням актів терору опозиціоністами теперішнього режиму та прихильниками з'єднання обох частин Ірландії, уряд Північної Ірландії Брасна Фолкнера бачить-то плянує поважні реформи по лінії вимог католицької опозиції. Бритійська палата громад переведе дводенні надзвичайні дебати у цій справі.

СЕНАТ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ПРИНЯВ 28 голосами при 28-ох несприятлих резолюцію, яка закликає президента Нгусна Ван Тіс відкликати розписані на 3 жовтня ц. р. президентські вибори, в яких кандидус сам тільки названий президент, без ніяких суперників. Сенат заявив, що такі вибори є "протинародними". Але президент Нгусна Ван Тіс вірогідно не послухає Сенату, як не послухав багато інших подібних порад і, жадний влади, кандидатиме, певний, що він, "виграє".

АВСТРАЛІЯ ПІДПИСАЛА з Америкою угоду про збільшену й покращану летунську комунікацію. Австралійський міністер летунства Роберт Коттон проголосив, що австралійська летунська компанія Квантас вислатиме щотижня чотири потужні особові джети "Бейт 747 В" до Сан Франциско, — американська лінія Пан Америкен збільшить свої літні до трьох, а Америкен Ейрлайнс включити в розклад літв також свої два джети. Летунська комунікація між Америкою і Австралією, мабуть, також покращуватиме.

Капітан Медіна звільнений від вини в усіх точках обвинувачення

Форт МекПерсон, Джорджія. — Обвинувачуваний в участі у масакрі цивільного населення в селищі Мілай у Південному В'єтнамі капітан американської армії Ернест Л. Медіна був звільнений у середу 22 вересня ц. р. від вини в усіх точках обвинувачення, зокрема ж за закидуване йому вбивство в'єтнамської жінки і недобровільну причетність до масакри, "щонайменше сто" в'єтнамських селян із селища Мілай. Розглядав справу капітана Медіни суд, складений із п'ятих активних офіцерів армії і рішення про звільнення Медіни від вини і кари було проголошене після 60 хвилин наради суддів. Після проголошення звільнюючого рішення капітан Медіна заявив, що не вважаючи на те, що він завжди вірив у військову справедливість, він постановив покинути військову службу. Капітан Медіна був останнім із обвинувачених у мілайській масакрі, що сталася в березні 1968 року, військовиків, більшість із яких була звільнена. Попередньо суджений лейтенант Вільям Л. Келлі був засуджений у березні цього року на довічну тюрму за свою співучасть у згаданій масакрі. Потім рішенням команданта Третьої Армії ген. Алберта О'Коннора цю кару зменшено йому до 20 років ув'язнення. З причетних до цієї справи старшин судять ще тільки полковника Орана К. Гендерсона за те, що він намагався затуманити справу масакри і говорив неправду під час переслухання слідчою комісією.

У Палаті Репрезентантів ідуть змагання за відновлення молитви у школах

Вашингтон, Д. К. — Не вважаючи на спротив Юридичної Комісії Палати Репрезентантів, 215 конгресменів, які републіканців, так і демократів, висловили підписами своє бажання поставити на розгляд справу відновлення молитви в публічних школах. Для того, щоб цю проблему обговорювати й голосувати "за" чи "проти", треба було зібрати 218 підписів конгресменів. Цього тижня таку кількість зібрано повністю, коли до 215 конгресменів приєднався ще два демократи і один републиканець. Підписані 218 конгресменів висловили протест проти двох рішень Найвищого Суду ЗСА з 1963 року, якими було позбавлено права учнів і вчителів публічних шкіл на прилюдну і спільну молитву до Бога під час навчання. Голосування в справі припинення права на молитву відбувається в Палаті Репрезентантів пізньої осені ще цього року. Тоді, як сподіваються, буде внесено додаток до Конституції ЗСА, за яким діти зможуть молитися у школах.

Томас Ганджемі, мол., кандидус на посади Джерзі Сіті

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Томас Ганджемі, молодший, кандидус на посади цього великого надгрудонського міста, де вибори відбуваються 2-го листопада. Томас Ганджемі мол. — це син колишнього посади Джерзі Сіті, Томаса Ганджемі, який мусів зрезигнувати, бо в 1963 році виявилось, що він формально не мав американського громадянства. Містом тепер керує тимчасовий посади Чарльз Крігер, відколи попереднього посади Томаса Вілена федеральний суд засудив, разом з кількома іншими, за корупцію й хабарництво. Голова Міської Ради Джерзі Сіті Томас Флагерті також опинився між тими, що дістали різні засуди, аж до 15 років тюрми. Його місце в 9-ти членній Раді звільнене, а Радою керує один із її членів, до майбутніх виборів. Томас Ганджемі, мол. повідомив, що він у цих виборах йтиме сам, без кандидата до Міської Ради, і що він буде поборювати в Джерзі Сіті будівництво. Він є президентом горнично-овочової компанії і вже раніше був заступником посади Джерзі Сіті. Томас Ганджемі, мол. заявив, що "Джерзі Сіті потребує тепер гострогострого провідництва". Ліста кандидата на посади міста і на радних у Джерзі Сіті є досить велика. Між кандидатами зустрічаємо двох українців: Олександра Даниха — кандидата на посади, і Станіслава Станіславшина — кандидата на радного, обидва належать до місцевого Українського Демократичного Клубу.

"МІСС СОЮЗІВКА" І ПІДРУЖКИ

Під час Дня Українського Народного Союзу та Союзівці в суботу 18-го вересня ц. р. була обрана на "Місс Союзівка" 1972 року Тетяна Зазуля, На фото (зліва): перша дружка Оксана Михайлюк, переможниця вибору п-ї Катіка Стецюк, "Місс Союзівка" 1972 — Тетяна Зазуля, і друга дружка Хризанта Камінська.

Погіршилися шанси дальшого членства Вільного Китаю в Об'єднаних Націях

Об'єднані Нації. — 25-ти членів Головної Комісії Об'єднаних Націй рішення 22-го вересня ц. р. 12 голосами проти 9, щоб дебатовати окремим над резолюціями Альбанії і З'єднаних Стейтів в справі членства Китаю. Альбанська резолюція поручає прийняти Комуністичний Китай і водночас виключити з Об'єднаних Націй Вільний Китай, — американська резолюція поручає також прийняти Комуністичний Китай і призначити йому постійне місце в Раді Безпекі ООН, але водночас потверджує право Вільного Китаю зберігти своє членство. Американський посол Дж. Буш пропонував, щоб ті обидві резолюції злучили в одну під назвою "членство Китаю" й перевести одну дебат над обома тими резолюціями, але той внесок перепав 12 голосами проти 9, при чому проти американської резолюції голосували також Британія і Франція. А що альбанська резолюція була зголошена швидше, то над нею відбувається дебат й голосування раніше. Амбасадор Буш заперечив, на чому б це була поразка, бо він може зголосити або якийсь додаток до альбанської резолюції, що відтягло б голосування, або догадатися, щоб спершу голосувати над другою американською резолюцією, яка вважає, що внесок на виключення Вільного Китаю з ООН є "важливою справою", яка вимагає двох третин голосів. Так було в минулому році при голосуванні над подібним альбанським внеском і тоді той внесок перепав, бо отримав тільки 51 голос проти 49. Совєтський амбасадор Яков Малік хоч не підписав альбанської резолюції, як і її спонзор, проте виступав проти внесення Америки на сполучення обох резолюцій та аргументував, що СССР завжди був за допущення "Народної Республіки Китай" до Об'єднаних Націй на базі тільки "одного Китаю" і проти концепції "двох Китаїв". — у практиці — за виключення з Об'єднаних Націй Вільного Китаю. Ця справа прийде на голосування на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, мабуть, під кінець жовтня ц. р. Підписання американської резолюції Японією придало їй ще дальших спонзорів, яких є — 18 за головною резолюцією і 16 за другою щодо "важливості справи". Відкинення американської пропозиції на Головній Комісії ООН, яка складається з президента Генеральної Асамблеї, 170х віце-президента і голів сімох найважливіших комісій, вважають за покращення комуністичного становища і погіршення шансів збереження членства в Об'єднаних Націях за Вільним Китаєм.

На світліні — перший вперше, — новий президент 26-ї Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, Індонезійський міністер закордонних справ Д-р Адам Малік. За ним, генеральний секретар Бурмієць У Тант, який відходить з того становища, що його займав впродовж останніх 10-ти років, з кінцем грудня ц. р.

Брежнев називає "байкою" вістку про плян СССР вмаршувати на Балкан

Београд. — Перший секретар компартії СССР Леонід Брежнев прилетів 22 вересня до столиці Югославії Београду і заявив на летовищі, що він прибув передискутувати з президентом Тітом "цілу низку важливих питань". Під час вечірнього бенкету, що його Тіто видав у честь Брежнева, Тіто підкреслював потребу збереження всіма державами їх повної суверенності, не порушувати їх кордонів та принципів невтручання до внутрішніх справ інших держав. Брежнев у відповідь потвердив виступи Тіта, ствердивши, що совєтсько-югославські взаємини базуються далі на так званій Београдській декларації з 1965 року, при чому Брежнев промовчав, що ту декларацію склав тоді разом з Тітом совєтський диктатор Нікіта Хрущов. Брежнев заявив, що вороги совєтсько-югославської приязні, які хочуть порозити ці країни, поширюють "вудумку" про "обмежену суверенність" та про плян Совєтського Союзу вмаршувати на Балкан "і тими подібні байки". Цією заявою Брежнев заперечив острах Румунії, що Москва може захотіти окупувати до неї так звану доктрину Брежнева про "право" Совєтів "рятувати" загрозлений соціалізм в "соціалістичних країнах", як це вони зробили супроти Чехословаччини у 1968 році. Югославія протестувала тоді проти інвазії СССР до СССР і заповіла, що вона буде збройно боротися, якщо Москва так само поведеться супроти неї, Югославії. Брежнев прилетів до Београду на 4 дні з очевидною ціллю — протидіяти заходам Комуністичного Китаю закріпити свої впливи в Албанії, Югославії і Румунії. Брежнев привітав на летовищі Тіто з цілим югославським урядом, грала військова музика, а вулиці Београду прикрашали совєтськими і югославськими прапорами.

Ген. В. Г. Куліков — новий шеф штабу збройних сил СССР

Москва. — Генерал Віктор Г. Куліков, який від 1969 року був командиром совєтських військ, стаціонанованих у Східній Німеччині, став шефом штабу збройних сил Совєтського Союзу, на місце 73-літнього маршала Матвея В. Захарова. Призначення 50-тирічного ген. Кулікова вважають за відречення від доперішнього принципу, що на головних військових становищах були високі старшини, які заслужилися в останній світовій війні. Опановано військовий міністер маршал Андрей Гречко, як і командир збройних сил членських держав Варшавського пакту маршал Іван Якубовський були раніше якимиш час командирами совєтських військ в Східній Німеччині. Генерал Куліков зайняв тепер третє з черги — після згаданих двох маршалів — за важливістю становища в совєтських збройних силах.

Владика Архиепископ Мстислав очолив Ювілейні святкування УАПЦ в Чикаго

Чикаго (Н. Н.). — В дні 18-го і 19-го вересня ц. р. українська громада міста Чикаго й околиць вшанувала 50-річчя Української Автокефальної Православної Церкви і Першого Всеукраїнського Собору, що відбувся 1921-го року в Києві. В суботу 18-го вересня в катедральному соборі св. Володимира, після Всенішньої, була відправлена всенародна Панахида за спокій душ блаженної пам'яті митрополитів, єпископів, священників і вірних, які своє життя віддали за віру Христову і за рідну українську Церкву. Після Панахиди відбулися промови, приготував Сестринством княгині Ольги, на яких промовляли Владика Митрополит Мстислав, проф. І. Розгін та інші. В неділю, 19-го вересня, Владика Архиепископ Мстислав в оселі деканального духовенства відправив Собору Архирейську Святую Літургію і вголос святочну проповідь. О год. 5-й відбулася велика урочиста Академія, на якій Владика Архиепископ Мстислав вголосив святочну промову. У мистецькій частині програми Академії брали участь: Деканальний Хор під диригентурою о. С. Позняка, д-ра В. Трухлого, хор і ансамбль Вандуристів ОДУМ під диригентурою А. Луппо, духовою оркестра СУМА під диригентурою М. Голіана та п-на М. Івасюк відікламувала — у славетне пієстоліття — вірш Т. Курпіти. Діти ювілейних святкувань прислали місцеву українську католицьку парафію св. Володимира і Ольги зі своїм хором "Прометей" та зложеним привітом о. парохом М. Бутринським. Ювілейні святкування приготував Деканальний Святковий Комітет під головуванням о. протопрезвітера Ф. Білецького, настоятеля катедрального собору св. Володимира.

Нові заходи в нових обставинах були темою окружних нарад УНС в Сиракюзах і Вунсакеті

Український Народний Союз завершив одну із чергових своїх фаз розвитку, започаткованого після другої світової війни великим зростом членства нової імміграції, а тепер приходить виплата двадцятилітньої грамоти, що робить велику проблему в ролі. Цю проблему потрібно не тільки виплатити, але також придбати надвишку, щоб дійти до наміченої мети — сто тисяч членів. Найбільший резервуар нового членства становлять тепер молодь, тому потрібно у всіх округах знайти нові організаційні засоби для приєднання нових членів, а зокрема засоби для приєднання нашої молоді. Ця проблема була основою доповіді проф. Івана Телюка, заступника головної передсідки УНС під час організаційних нарад, які відбулися в Сиракюзах 18-го вересня і у Вунсакеті 19-го вересня. Організаційні наради Округу в Сиракюзах, яка нарахувала 14 Відділів і 2380 членів відкрив п. А. Шмюкало, голова місцевого Відділу, вітаючи гостей і прибулих представників Відділів. Проводив нарадами голова Округу головний радний Володимир Запаранюк. Він з черги привітав проф. Івана Телюка, обласного організатора В. Оршовського і почесного голову Округу п. Пігуляка та прибулих на ці наради представників Гарвардської Катедрі Українознавства пана В. Барнаєвського і проф. М. Богатюка. В дальшому п. Запаранюк переівергав дотеперішню працю Округу, стверджуючи, не додільно, бо по день 30-го серпня організовано тільки 46 нових членів. Біжучий рік є одним із слабких, тому закликав союзових діячів доложити всіх заходів, щоб до кінця року завершити своє число бодай 100 членами. Про загальні союзні справи доповідав проф. І. Телюк, підкреслюючи потребу нового підходу для створення нового союзного динамізму, яким може бути позитивний підхід до справи. Обласний організатор п. В. Оршовський, який від кількох днів перебував в Окрузі, начеркнув ряд нових способів для приєднання членів. Зокрема звернув увагу на "єдину книжку" (рейтбук), із якої можна багато навчитися, але до неї замяло заглядувати наші організатори. Головний радний В. Запаранюк подав до відома, що починаючи від 2-го жовтня, Округа буде мати радіопрограму кожної суботи, де також будуть передані оголошення УНСОюзу. В дискусії, в якій брали участь п. Пігуляк, Галіч, Яковенко, Майкович, Бекерський та інші, порушено ряд питань відносно ролі УНСОюзу та його органу "Свобода" в українському громадському житті, зокрема участі Союзу в політичних організаціях, в церковних справах, ролі нової еміграції, хмаросюгу УН-ства пана В. Барнаєвського (Закінчення на стор. 3-ій)

Любов Колєнська видала другу збірку оповідань п. н. "Павлів Тріюмф"

Нью Йорк. — Письменниця й журналістка Любов Колєнська видала власним накладом нову збірку оповідань п. н. "Павлів Тріюмф". Книжка має 204 сторінки друку з мистецькою вишитою П. Холодного, мол. Збірка вклучає п'ятнадцять оповідань і нарисів писаних ще в роках 1936-1968 із темами й сюжетами зачарпунішими із особистих переживань та життя українців на еміграції. "Павлів Тріюмф" — це друга збірка оповідань Л. Колєнської; перша п. н. "Самостійність" була видана 1966 року і здобула прихильну оцінку критики. Авторка, народжена у Станіславоці, закінчила середню школу у Львові і згодом працювала в бібліографічному відділі НТШ. Переїхавши на еміграцію, студіювала літературу на філософському факультеті університету в Інсбруку в Австрії і тоді ж в еміграційних журналах "Зено", "Життя і Слово" і "Світання" почали друкуватися її перші оповідання. Переїхавши до ЗСА в 1949 році працювала вчителькою в школах у к р а ї н і ознавства, друкуючи водночас свої нові оповідання в журналах "Наше Життя", "Київ", "Визвольний Шлях" та ін. З осені 1970 року працює в редакції "Свободи".

Любов Колєнська

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$5 f

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, добувши за адресою коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Неетична критика

Від якогось часу на сторінках деяких українських еміграційних часописів починають з'являтися статті із закидами та претензіями на адресу Осередку Українських Студій в Гарвардському університеті, заснованого, до речі, у висліді окремого договору між корпорацією і президентом Гарвардського університету та керівництвом Фонду Катедри Українознавства, проголошеного в День Української Незалежності 22 січня 1968 року.

Ставлені авторами цих статей, захованими, на жаль, часто за криптонімами, закиди та претензії здебільшого цілком беззаставні і неумотивовані. Науковим керівником Осередку Українських Студій, членів затвердженого провідом Гарвардського університету — українських науковців, відомих із своїх наукових праць, обвинувачується в намаганні викладати давано історію України з російських наукових позицій, і в той же сам час закидається русофільство не-українським членам цього ж Комітету, до речі, тим, які домоглися вилучення питань історії Київської Русі із загальної програми російської історії в Гарвардському університеті. Тематично заповнених старшини і молодшими науковцями праць і досліджень, незвичайно важливих для історії України, відмовляється будь-якої вартості, мовляв, для нас у сьогоднішній час вони цілком... не потрібні. Більшість із висловлювань у відношенні до праць Осередку Українських Студій претензій неможливо зв'язати з невідомістю, повним незнанням справ і ситуації в даній науковій ділянці. А все те, і закиди і претензії, піднімаються в цих статтях демагогічними викладами, що з них читав мав би зробити висновок: не давайте грошей на українські студії у Гарварді.

Принципово треба ствердити, що критична оцінка кожного громадського почину, справи і думки не тільки потрібна і корисна, але й konieczna, бо вона є передумовою розвитку. Потрібна вона, корисна і konieczna також відносно українських студій в Гарварді з тією передумовою, що буде доброзичлива, а не злопамірна. Дуже правильно з'ясувати цю справу Кодекс етики українського журналіста, схвалений Другим З'їздом Українських Журналістів Америки і Канади в Торонто в листопаді 1966-го року. Десята точка цього Кодексу постановляє:

„Критика подій, явищ і поглядів так само належить до журналістської професії, як інформувати про них. Але кожна така критика мусять бути базована тільки на фактах і мати на увазі цілість української правди і добро всієї української спільноти. У критикі, як і в полеміці, треба зберігати спокійний тон, вистігати образливих висловів та виявляти максимальну добру волю. Писучи про різні установи і організації, можна і треба їх критикувати, коли є до цього причина, мавши на увазі, що критика є основним прийомом вітального суспільства та передумовою його розвитку. Але в такій, як і кожній критиці, треба відшукати на дійсні, перевірені факти та мати на увазі добро і покращання цих установ, а не їх упадок чи тільки критику для критики. В полеміці з іншими думками й поглядами треба обов'язково в цілості наводити текст того вислову, до якого полеміка відноситься. Було б порушенням журналістської етики лаяти, дискримінувати чи відсуджувати від честі особу чи групу осіб тільки за те, що вони мають, і висловлюють, інші погляди. Кожна людина має право на власний погляд, а помилувати є людським. Добра практика журналістської професії вимагає, щоб усі матеріали із закидами чи критикою були підписані дійсним прізвищем чи відомим професійним псевдом або криптонімом автора”.

Стільки в справі критики рекомендує Кодекс етики українського журналіста. Стверджуємо, що більшість із опублікованих досі критичних завваг на тему українських студій в Гарварді аж ніяк не випливають з ці етичних рамок. Цілком знавками, вони їх грубо порушують, щоб не казати заперечують. До цієї справи ми в свій час повернемося і її основно розглянемо та з'ясуємо. Тим часом не можна не висловити подиву і призначення для найширших кол нашого громадянства, яке має свою зрілу думку і на заклики кількох критиків українських студій в Гарварді відповідає, що тільки збільшеною жертвенністю на дальший розвиток і розбудову цих студій.

В. С-мо

ГЕНЕРАЛ ШКУРО ПРО КУБАНСЬКУ РАДУ

Рівно п'ятдесят років тому в Парижі зі слів білоговардійського генерала А. Шкуро його приятель, полк. В. Бек записав надзвичайно цікаві спогади. В 1944 р. полк. Бек помер у Південній Америці, залишивши записи спогадів Шкуро своїй родині. І цюжню в 1961 році вийшли вони в Аргентині друком.

А. Шкуро, який у 1917-19 роках зробив собі блискучу військову кар'єру як командир зформованих з кубанських козаків партизанських з'єднань, у травні 1918 р. перший зорганізував був на Кубані протибольшевизм. Під своєю „волею сотню”, під чорним прапором з вишитою на ньому білою волевою головою, маневрував він довгий час по кубанських просторах, підіймаючи козаків станиці на боротьбу з більшовиками, що вже естигли козаками „за діли салу за шкуру”. Це була надзвичайно жорстока і кривава боротьба, в якій більшовики вбивали вперше населення непокінчених станиць, а шкуринці догори вирізували полонених комісарів, червоногвардійців, а часом і „інородців”, що співчували більшовикам.

Зформовані 1-й Кубанський партизанський полк. Шкуро зумів приділити до себе черкеські і нагазати зв'язки з терськими козаками. Своїми силами здобув він Кисловодськ, очистив від більшовиків широкую територію і встановив через радіо, контакт з ген. Денікіним, головнокомандувачем Добровольчої Армії.

З'єднавшись з групою ген. Покровського, надзвичайно жорстокої людини, що пізніше відіграла фатальну роль в історії Кубанської Ради, Шкуро вийшов до Катеринодору і став під команду ген. Денікіна.

У Катеринодарі, тодішній столиці Кубані, Шкуро відвідав лідерів к у а анських фракцій: Бича, Рябовола, Сушкова і інших, старано з'ясувати собі різні відтінки громадських настроїв. Він зразу відчув серед них сильну опозицію до Головного Командування, якому закидали невиконання договору, підписаного ген. Корніловим (що згинув у бою з більшовиками) з козацтвом: не втручати в козацькі справи, дозволити створити кубанську армію, шанувати козацькі установи і конституцію Кубанського краю.

З другого боку, — пригадає Шкуро, — я заважав, що ліве крило Ради сильно схилилося до Петлюри і навіть прагне до суверенітету Кубані, що не могло не викликати недовіри головнокомандувача. В розмові з Шкуром ген. Денікін виразно заявив, що Рада занадто опозиційна, і це „шкодить

спільній справі визволення Росії від більшовизму”. Зіставляючи все це з тим, що Шкуринці приходилися чуті від ген. Покровського, який претендував на пост кубанського отамана, він прийшов до висновку, що цей останній затіває якесь насильство над Радою, зокрема проти отамана Філімонова, Голови Ради Рябоволова ген. Покровський, зазятий єдинодумцем заявив: „Я перейшов у Кубань воєнним мечем, і все козацтво одноставно повставало і йшло за мною. І мені бовдуже бачити тепер, як якісь інтригани піднімають престиж головнокомандувача і гублять спільну справу”.

Ген. Шкуро, хоч старого українсько-козацького роду, був також єдинодумцем і підтримував Покровського в боротьбі проти кубанського автономізму, не кажучи вже про самостійність. А проте, до активної політики він, як бойовий старшина, не мішався і майже весь час проводив на протибольшевизних фронтах або в глибоких партизанських рейдах по більшовицькому заплілю.

Головнокомандувач Денікін і його найближче оточення, в абсолютній більшості „старорежимники”, з недовірою ставилися до кубанських старшин і на високі пости їх не допускали, хоч фактично доносили, кубанське і терське козацтво становило хребет усіх збройних протибольшевизних сил, що билися під їх проводом. Кубанський прапор був більшовиками на оці Денікіна. Добровольча армія трималася в основному трьома дивізіями — Корніловською, Дроздовською і Марковською, що їх творили переважно офіцерські кадри, а решта дивізій комплектувалася з мобілізованого місцевого населення і полонених червоноармійців, які перекидалися назад на сторону більшовиків і знов потрапляли в полон до білих. Таким волякам, щоб зобов'язати їх перекинутися, малювали хемічним олівцем на сорочках погони: для більшовиків це був тоді найбільш ненависний символ царату.

Інакше відношення Денікіна було до доносного козацтва, що мало свій Військовий Круг — уряд на чолі з твердою рукою отаманом ген. Красновим, який зумів завести порядок і добробут на території Всевеликого Війська Донського. Краснов не визнавав пріоритету Денікіна і не минав нагоди демонстративно це проявляти.

Підтримуваний ген. Денікіним, Покровський вирішив заарештувати членів Кубанської Ради і віддати їх до військового — польового суду за обвинуваченням у державній зраді. Перевести арешти до речу він нібито з наказу ген. Денікіна і отамана Філімонова ген. Шкурові. Ображений тим, що Покровський його руками хоче вчинити державний переворот, ген.

Шкуро поїхав до Ставки головнокомандувача. Ген. Денікін заявив Шкурі, що він нічого не накажував Покровському і що взагалі Головне Командування не може взяти на себе ніякої відповідальності в цій справі. Те саме заявив отаман Філімонов.

„Отже, це провокація! — крикнув Шкуро, звертаючись до Покровського. — Я не тільки не арештую членів Ради, але й вас не допущу цього вчинити”.

Тим часом проти отамана Філімонова кубанці вели атаку, обвинувачуючи його в надмірній поступливості супроти Командування і невмінні постійно за Кубань. Висували на його місце кандидатуру Луки Бича, голови кубанського крайового уряду.

Основних течій серед кубанців, — пише ген. Шкуро, — було дві: одна, на чолі з депутатами Сушковим, Скобцовим, стояла за повну підтримку Головного Командування; П і д т р имували депутати т. зв. лінійних відділів, населених здебільшого козаками — донцями московського походження. Другу течію, опозиційну до Головного Командування і очолювану Л. Бичем та головою Надзвичайної Ради Рябоволом, підтримували переважно депутати чорноморських відділів, українського, почасті запорізького походження. Вони хотіли мати своїм отаманом Бича.

Первісна позиція чорноморців, — пише ген. Шкуро, — не мала характеру прагнення до повного розриву з Головним Командуванням і не висулювала проєкту про суверенітет і повну політичну незалежність Кубані. Цю ідею висулюють пізніше, як проєкт союзу з „петлюрівською Україною”.

Тим часом під впливом ряду невдач на фронтах і внаслідок відсутності будь-якої програми в питаннях соціальних і політичних, почався розклад Добровольчої армії, яка вже тоді здобула Орел і зближалася до Москви. „Добармій” в очах населення стала символом контрреволюції.

Зосередивши великі сили на правому березі Волги, більшовики змусили донців відступити від Царицину, перекресливши тим план Денікіна з'єднатися з військами Колчака. З кожним днем наростала небезпека збоку формованої Будонним Кінною Армії, до якої входили переважно „інородці” і внаслідок занадто довірливого ставлення до них, що співпрацювали з більшовиками. Ген. Краснов, уійшовши в конфлікт з доносним Кругом, подався на димісію, і на отамана вибрано ген. Богатського. Ген. Денікін прийняв звання головнокомандувача Збройних Сил Півдня Росії, а на його місце призначено барона Врангеля і незабаром після того ген. Маймаєвського.

Реставраторська програма Денікіна з гаслом „неділмої Росії”, — пише Шкуро, — унеможливила домовлення з Петлюрою і далі привела до ворожнечі з Кубанською Радою та Грузією, до кровопролитних зударів з Дагестаном

Василь Маркус

ПЕРЕД ДРУГОЮ РІЧНИЦЮ АРХІЄПІСКОПСЬКОГО СІНОДУ У КЕРКВІ

(1)

Початком жовтня минулого року від часу відбуття історичної події в житті Української Католицької Церкви, а саме її ІV Архiepіскопського Синоду, який ствердив помісність і накреслював напрямні й рамки патріархального устрою для цієї Церкви. Великі надії пов'язували українські католики, розсіяні у світі, включно з тими, які живуть у Східній Європі та на широкій території України, із цим великим актом нашого єпископату. Вачилося в ньому завершення давніх мрій і прагнень багатьох поколінь українських католиків жити самоуправним життям, привернути давню церковну автономію цієї з'єднанні з Апостольським Престолом вітні українського народу, відіграти у ній її рідні, самотні вартості, які з часом і з різних причин були заведбані чи розгублені.

Два роки від часу свячення Собору святої Софії в Римі, цього видимого символу помісності Української Католицької Церкви, 27-28 вересня 1969 р. та два роки від часу, коли відбувся Архiepіскопський Синод, 29 вересня - 4 жовтня того ж пам'ятного Божого Року, принесли багато радості і смутку, надії і розчарування. Наша Церква за цей період зазнала важких проб, на які її наставляли могутні цього світу. Також захитався внутрішній єдиний фронт церковного проєкту та священства і вірних під тиском різних зовнішніх сил. Слова „труднощі” і „криза” в УКЦеркві, що їх часто вживав преса для окреслення теперішнього становища, далеко не віддають глибини драми, в якій ця Церква опинилася.

Не місце тут переказувати, як і як раз коментувати так добре відомі події в Римі, Філадельфії, Торонто, Вінніпегу, Москві та по інших світових осередках і замітках, які стосувалися нашої Церкви. Вони добре відомі українським єпископам, як і також з знайомі їх голови й менші актори. Один з цього всього напрошується висновок: як у визвольних змаганнях за власну державність різні сили спряглися проти національного відродження української нації, а ми самі були поділені і не

та Азербайджаном, до недобророзумності у відносинах з Польщею і т. п. Внаслідок цього „Ігнорована Головним Командуванням Кубанська Рада, шукаючи союзників, прийняла українськість, вірніше петлюрівську орієнтацію, бо українська мова, традиції, дух і звичаї близькі значній частині населення Кубанського краю”.

16-го вересня 1919 р. коли Шкуро уперше на Дін був у Таганрозі, ген. Денікін заявив йому: „Я вважаю вас винним за зворушення і а (Закінчення на стор. 3-й)

об'єднані, так і тепер під час другий церковно-національних визвольних змагань українських католиків масмо зовнішні і внутрішні фронти. Здається, що ці останні є вирішальні у наших останніх невдачах. Але їх також легше подолати та усунути, бо це залежить насамперед від нас. Кличі „за єдиність дії”, „за об'єднання ієрархії, священства і мирян докола ідеї помісності і патріархату” не можуть лишитися тільки на папері. Їх мусять реалізувати всі, а зокрема ті, які в ієрархічній структурі Церкви ту єдиність репрезентують. На роз'єднанні й браку єдності думки маніпулюють зовнішні противники нашого церковного самоуправління.

Основною нашою єдністю повинен бути саме ІV Архiepіскопський Синод, дворіччя якого невдовзі ми мали б відзначати. Його постанови мали б стати тими наріжними каменями привернення православному і замирення в рядах нашої ієрархії, священства та мирян, за чим усі тужимо. Проголошений патріархальний устрій нас єдиним може об'єднати і вчинити міцними та забезпечити нашої Церкви у світі дальший розвиток, як також забезпечити можливість її відродження на землях України. Сказано бо у спільному Архiepіскопському о с л а нні Синоду з 4 жовтня 1969 р.: „Інакше наша Церква без свого Верховного проєкту це більше поділиться на митрополії, єпархії, екзархати, паррафії і церковні громади та, позбавлена життєвої єдності, поволі розпалиться в чужому морі”.

Слід усім зрозуміти, що на даному етапі якраз підкреслювання єдності, помісності та патріархального устрою забезпечить майбутність УКЦеркві.

Минулого року, коли почали з'являтися нові тріщини у „нашому суцільному” об'єднаному змаганні і коли зворушилися зовнішні, неприхильні нам сили, вирішено маніфестувати перед світом і власним народом нашу волю мати свою помісність і патріархальний устрій. 21 червня 1970 р. відбувся в Торонто перший День Помісності Української Католицької Церкви. Тоді ж закінчилися у річницю ІV Архiepіскопського Синоду свята - маніфестації на оборону помісності й історичних прав УКЦеркви. Координаційний Комітет Громадських Організацій Канади і ЗСА за здійснення патріархату УКЦі видав у першу річницю заклик - звернення до всіх громадських, релігійних організацій та мирян - католиків включитися в гідне відзначення цієї дати. Крайова управи Товариства за патріархальний устрій в Америці також з свого боку ініціювала й організувала свята помісності та інші акції з цього приводу.

Ось, наприклад, у поважному українському часописі з 4-го липня надруковано: „совєтськільськ уєрденіці”, „самостійницька УРДП”. На яких підставах подано такі визначення, образливі для свідомого українця - самостійника? Цим злосливим людям радимо уважно прочитати програмові тези УРДП і пересвідчитися, що всі наші політичні партії стоять за мішану економіку, за т. зв. „третій шлях”.

Цим листом я апелую до наших політичних чинників, щоб припинили шкідливе для української справи самопалювання й піднімали ідейного претияку української політичної еміграції, бо цим ми викликаємо зневіру до нас серед теперішніх борців за національні права в Україні і позбавляємо їх моральної підтримки.

3 ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

ПРИПІНМО САМОПАЛЮВАННЯ

Цим листом я хочу звернути увагу наших політично-громадських чинників на одне явище, яке докорінно пошкодить національній справі й визвольній боротьбі. Маю на увазі різні закиди й обвинувачення на адресу деяких українських політичних угруповань у совєтськільськ, „реалітетах”, націонал-комунізмі, капітулянтстві та ін., а це означає, що їм закидається відхід від самостійницьких позицій, зсування з ідейної платформ. Особливо демагогічною галасливості такі закиди набрали у зв'язку з акцією, що закінчилася відходом від УРДП групи, провід якої в останній час вів наперед в пресі, власне і дописався аж до того, що В. Гришко до його послідовників „заперечують і осмілюють самостійницьку концепцію національного визволення”. Смішно було б доводити, що всі наші політичні угруповання, самостійницькі, внаслідок чого є ідеологія, а що „практична політика чи тактика. Кожне політичне угруповання має прийняти з'їздом програмові тези, які підтверджують відсутність будь-яких ідеологічних порушень. Але я прошу вас звернути увагу на те, яку шкоду приносять нам такі закиди.

Пригадаймо собі, як комуністичний режим в Україні був докорінно вражений, коли І. Багряний організував УРДП. І не зрозуміло, бо членом УРДП стали на 90% колишні громадяни СССР, які 25 років прожили під режимом комуністичного режиму, а який факт доводить, що за черв'я століття режим не зміг пережити й на „совєтських патріотів” і що комуністична партія не може бути левна за тіх, що залишилися в Україні. Тому комуністичний режим настільки намагався скомпрометувати провід УРДП і розламати партію, але це йому не вдалося. І ось врешті дочекався — в еміграційній пресі з'явилася досить хоч і не „обурдуючих”, але „температурних” висловів, постанов і комунікатів „відкольників”, що так зв. група В. Гришка є релігійною і капітулянтською, які відійшли від самостійницьких позицій та ще під проводом колишнього заступника І. Багряного в галузі ідеології. Подумайте, яка лахва для комуністів, для Т-ва зв'язків з українцями за кордоном! Тепер вони можуть сказати і казати українцям на батьківщині, а особливо молодій генерації: „Ось ви бачите, які вони — буржуазні націоналісти і петлюрівці!”

Не може бути сумніву, що розкольників епітети „реалітети”, „совєтськільськ капітулянти” є очорнюванням і компрометацією української політичної еміграції, є волею на млин ворога — москвофільської комуністичної імперії, і тому треба це якнайшвидше припинити.

Ось, наприклад, у поважному українському часописі з 4-го липня надруковано: „совєтськільськ уєрденіці”, „самостійницька УРДП”. На яких підставах подано такі визначення, образливі для свідомого українця - самостійника? Цим злосливим людям радимо уважно прочитати програмові тези УРДП і пересвідчитися, що всі наші політичні партії стоять за мішану економіку, за т. зв. „третій шлях”.

Цим листом я апелую до наших політичних чинників, щоб припинили шкідливе для української справи самопалювання й піднімали ідейного претияку української політичної еміграції, бо цим ми викликаємо зневіру до нас серед теперішніх борців за національні права в Україні і позбавляємо їх моральної підтримки.

А. Гудовський

Нью Йорк

Р. Крупський

МОСКВА ВІДПОВІДАЄ ЖИДАМ

(3)

Це пригадає нам стан навчання української мови в Україні, де в пораз більшому числі шкіл виключають навчання української мови також на „домагання матерів”, часто москвов. Про цей сумний стан заведе Іван Дзюба в своїй книжці „Націоналізм як русифікація”. Але повертаємося до статті „Як живуть жиди в Совєтському Союзі?”

Студента 5-го року Московського університету, Неллі Гоц відповідає на питання „Чи це правда, що прийняття жидів до високих шлїх обмежене?” Цифрові дані Неллі Гоц дуже переконливі. На 10,000 жидівського населення припадає 315 студентів високих шлїх, а на 10,000 загального насе-

литовники? Де вишколюються рабін?”

Левін твердить, що жидівська релігія не перешкоджається і що її статус рівний зі статусом усіх інших релігій, бо це справа заповнена Конституцією Совєтського Союзу. На терені СССР є кругло 100 синагог, а крім того коло 300 мінянів (м'янів — релігійна група, в якій мусять бути щонайменше 10 чоловіків понад 13 років життя — К. К.). Шоломо митловників, то його конгрегація недавно видала новий молитовник, видрукований в одному з московських державних видавництв. Рабін вишколюються вже багато років в Єшивах (Талмудська Академія).

Жидівський поет Абрагам Гонтар відповідає на питання „Чи жидівська культура перешкоджається в Совєтському Союзі?” Він каже, що жидівські поети, прозаїки, критики та літературознавці живуть і працюють в Москві, Києві, Бірбіджані, Вільні, Каппіневі, Мінську, Чернівцях та інших совєтських містах. Їхні праці появля-

ються в „Совєтш Гаймлянд” — літературному журналі, що виходить у Москві жидівською мовою. За десять років існування цього журналу в ньому появилася велике число вартісних праць. Гонтар подає імпортантне число опублікованих книжок жидівських авторів, зокрема чотириномове видання творів Шолома Алейхем українською мовою в Києві 1967 р. з передмовою, як каже він, „відомого українського поета і академіка Миколи Бажана”.

Від себе додамо, що київське видання творів Шолома Алейхем зовнішнім виглядом багато краше, як десятиномове видання творів Леся Українки, що вийшло також у Києві.

Згадуваний уже автор проф. Посиф Брагінський, член Таджикської Академії Наук і редактор журналу „Народи Азії та Африки”, відповідає на питання: „Чи це правда, що совєтських жидів насильно асимілюють?”

Проф. Брагінський категорично заперечує насильну

асиміляцію жидів, бо це, мовляв, суперечило б совєтській конституції, але далі каже, що самий спосіб життя зближує всі совєтські народи, а також їхні культури й створює спільні традиції. Як приклад цього він подає факт, що молодий казахський поет пише свої вірші російськи, а російська Надєжда Льюнінова пише свої поезії казахською мовою. Молодий росіянин з Куйбишева сподобав собі жидівську мову і тепер пише вірші цією мовою. Брагінський вірить, що до злиття мов прийде, як і через інші чинники, як, наприклад, мішані подружжя. Він каже, що совєтське життя поводить національні бар'єри та всіляк упоряджує.

Історик Ісаак Мінц, член Академії Наук СССР, двічі відзначений державною нагородою, відповідає на питання: „Яке відношення совєтських жидів до сіонізму?”

Відповідає цього 75-літнього академіка, що ніщо інше як вив сервілізму. Він твердить, що загальне відношен-

ня совєтських жидів до сіонізму дуже негативне і що вони не мають нічого спільного з сіонізмом. Мінц цитує критичний вислів Леніна про сіонізм і заявляє, що жидівське питання в Совєтському Союзі розв'язане згідно з Леніновим наукою. Він каже, що жиди взяли масову участь в „жовтневій революції”, доказом чого є те, що на 2,160 найбільших героїв, які впали в боротьбі за совєтську владу в роках 1918-1921, аж 213 були жиди. Мінц закінчує свою відповідь твердженням, що під час другої світової війни совєтська влада врятувала злінь жидів від кривавої руки фашизму.

Поет і головний редактор журналу „Совєтш Гаймлянд” — Аарон Фергеліс відповідає на питання: „Що є базис відносин поміж народами Совєтського Союзу?”

„Очевидно, що і він знаходить ту базу в „жовтневій революції”, після якої всі народи СССР „стали рівними”. Він каже, що під час другої світової війни совєт-

ський уряд знайшов засоби на те, щоб евакуювати велике число жидів, які були б знищені нацистами. Сотні тисяч жидів з України, Білорусії, Молдавії та балтійських республік знайшли безпечне місце в Башкирії, Киргизії, Таджикистані, Узбекистані, Казахстані, на Сибіру і Уралі. Більше як 300,000 жидів, що втекли з захопленої нацистами Польщі, знайшли притулок в Совєтському Союзі. Діти розправи над жиди на окупованих німцями теренах збудили до них співчуття в серцях совєтських людей.

Найбільш визначні поети України, Павло Тичина і Максим Рильський, — сказав Фергеліс, — написали вогненні рядки, описуючи трагедію жидівського народу. Узбекістанський поет Гафур Гулям написав поему „Я є жид”, яка була опублікована в 1942 р. і справляла потрясаче враження. Жиди посилили в совєтському народі ненависть до ворога. Комуністичне підпілля германських підвигами визволення жидів з гетто в Мінсь-

ку, Києві та Відні і виселили їх в ліс до партизанів. Він заявив, що можна навести багато прикладів, як російські, українські, білоруські, литовські і латвійські ризикали власним життям, щоб до-

(Закінчення на стор. 4-й)

У ПІВДЕННОМУ В'СТНАМІ ЗНОВУ ЗМІНИЛИСЬ
число американських військовиків, обчислюється до 215-000. Речник командування збройних сил ЗСА у В'єтнамі заявив, що нема сумніву, що на 1 грудня д. р. у В'єтнамі буде не більше, як 184.000 військовиків, згідно з заповіддю президента Ніксона з минулого року.

У ПІВНІЧНОМУ В'СТНАМІ БУЛИ такі великі повні, що вони значно перешкодили воякам операціям проти Південного В'єтнаму. Советський Союз почав вислати більші транспортні шатер, одягу, покривал, ліків і будівельного матеріалу, як негайну поміч потерпілим.

Появилися вістки про смерть Мао Тсе-тунга і неспокій у Пекіні

Париж. — Пекінський кореспондент державної французької пресої агенції повідомив, що в Пекіні вперше з'ясується поголоски про загибку нещодавно й смерті 73-літнього комуністичного диктатора Мао Тсе-тунга та у зв'язку з цим — про боротьбу за владу між видатними китайськими комуністами. Комуністичний уряд офіційно заперечив ті поголоски, заявивши, що Мао Тсе-тунг „втішається повним здоров'ям“, але не з'ясував, чому властво відкидає щорічну традиційну велику ланцюгову парад у Пекіні, яка відбувається 1 жовтня з нагоди приходу до влади китайських комуністів. Не подано ж ніякої причини, чому в минулому тижні від 13 до 15 вересня ц.

р., відкинуто всі лети над Китаєм. Нічого так не сказано про надзвичайне засідання Центрального Комітету компартії Китаю, що його будинок скликало в цих днях. Багато видатних закордонних гостей, які старалися за побачення з прем'єром Чу Ен-лаєм, не могли бачити його, бо він був „дуже зайнятий“. Останній раз оприлюднено світлина Мао Тсе-тунга 7 вересня, коли він вів бурмійського лідера генерала Не Віна. В середу минулого тижня прибув до Пекіну найвидатніший американський спеціаліст негудсерія, проф. Пол Дадлі Вайт, в асисті трьох інших лікарів — спеціалістів, однак газети твердять, що він отримав 24 вересня д. р. запрошення від Китайського Лікарського Товариства.

Нові заходи в нових обставинах були темою...

(Закінчення з 1-ої стор.)

Союзу, потреба більше фахових людей, стипендій, радіопрограм, питання молоді і подібне. На запити загального характеру відповіли проф. І. Телюк, а на запити організаційного порядку давали відповіді пп. Запаранюк і Оршовський. Перекусюючи, підготованою міським Відділом, закінчено наради в Спирязюках.

Дня 19-го вересня в першому залі при українській православній церкві відбувся організаційний наради і загальні збори Округу Буаскет. Збори відкрив п. Кендіфорський, вітаючи представників Екзекутиву УНСоюзу, його заступника ген. секретаря проф. Івана Телюка та представників майже із всіх Відділів округу. Голова округу п. І. Данилюк проводив далішню програму зборів. Проф. І. Телюк проаналізував організаційний стан Округу по день 30 вересня, який беручи під увагу невеличкі спроможності, всеж таки міг бути кращим, бо на 7 Відділів, прийдомо тільки 15 членів. Як на попередніх нарадах в Спирязюках, проф. І. Телюк говорив про загальні турботи і досягнення УНСоюзу, зокрема зупинився над проблемами Округу, яка побільшості зведена старшими союзниками і заходить потреба відомодження проводу. О. підмодження проводу. О. підмодження проводу. О. підмодження проводу.

го, Василька, Гардіна та інших. Покуплено питання відносно майна УНС, пам'ятки Л. Українки, а зокрема потребу фінансового заїту в англійській мові, який може бути проаналізований матеріалом для тієї молоді, що не має чистоти по-українськи. На закін п. Бардачевського присутні зложили 35 дол. на пам'ятки для Л. Українки. З вересня відбувся вибір нової Округової Управи до якої переробили: голова — І. Данилюк, перший заступник — Д. Гардин, другий заступник — М. Подольний, касир — В. Кендіфорський і секретар — С. Бардачевський. Контрольова Комісія: Ю. Треніляр, І. Чута, і Д. Любодяк.

На зборах був присутній парох р. В. Коваленко, який викладав велике заінтересування правдою УНСоюзу на терені Буаскету.

ДОПОВІДЬ РЕД. І. КЕДРИНА В НЬЮ-ЙОРКСЬКОМУ ВІДДІЛІ ОБУВА

Нью-Йорк. — В суботу, 25 вересня д. р. в горішній залі Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку відбулись перші після ваканційної перерви членські сходни. Нью-Йоркський Відділ ОБУВА, при чому ред. І. Кедрина виголосив доповідь на тему „Сучасна політика у світі і ЗСА“. Вступ вільний, також не членам. Початок о год. 7-й вечером.

ОПЕРА „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“

Філадельфія. — На відзначення 10-річчя існування Українського Оперного Ансамблю на Брукліні, під мистецьким керівництвом відомого оперного соліста Лева Реймаровича, цей Ансамбль покаже у неділю 10 жовтня оперу Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм“, режисер Т. Федорович, музичний керівник проф. А. Берник. Вистава відбувається в Бенджамін Френклін гайскул.

БРАКУЄ СЯЩЕННИКІВ

Сідней, Австралія. — Керуючий зверхник Української Автокефальної Православної Церкви в Австралії о. протопресвітер А. Теодорович, виступив в Гренвілі на храмовому святі, звернувши увагу слухачів на важкий стан з молодими сьщенниками в УАПЦеркві в Австралії: „Старші відходять, а молоді на їх місце не приходять“. Газета „Вільна Думка“ в ч. 24/1971 інформувала, що „він закликав батьків впливати на дітей, щоб вони, вибирали собі шлях життя, ставали на дорогу служіння Богові й Батьківщині, і заміняли старші кадри“. Отець прот. А. Теодорович є настоятелем парафії УАПЦ св. Покрови у Флемінгтоні, о. І. Манько — настоятелем св. Афанасієвської парафії, а о. В. Черевань — настоятелем Святопреображенської парафії на Блектавіні. При УАПЦ в Австралії активно працюють Сестрицтва і Братства.

ГЕНЕРАЛ ШКУРО ПРО КУБАНСЬКУ РАДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

гітацію на Кубані. Очевидно, вже тоді Шкуро загався між Радюю і Головнім Командуванням.

Розгром Кубанської Ради, що закінчився скандалом на горло члена Ради Калабухова і висланням до Туреччини найбільш впливових представників опозиції, відіграв, на думку Шкура, значну роль в загальному ході боротьби з більшовиками і в катастрофічному відступі білих від Орла до Новоросійська.

Приводом до розгрому було підписання членами паризької делегації Кубанської Крайової Ради з урядом Гірської республіки окремого договору. Це була „зрада Росії“. Договір підписали: Бич, Савицький, Наметоков і Калабухов, яких і віддано під військово-польовий суд.

У той час, коли відбувалася ця дика розправа з членами Ради, більшовики зайняли підходи до Паричина і загрожували знову аверти-ся в Кубанський край. Фронтіві кубанські частини, довідуючись про трагічну долю своїх вибранців, залишили фронт і вертались до своїх ставиць. „Слухаючи порад молодих генералів, — закінчує свої спогади Шкуро, — Денікін підривав сум, на якому сидів сам. Наступник Денікина, барон Врангель, з недовбитками денікинських військ в числі 30.000 воїків ще тримався на Кримському півострові від квітня до листопада 1920 року. В своїм „маніфесті“ до народів Росії, не порушуючи

національного питання, обіцяв їм землю селянам, „вільну працю“ для робітників і інші блага, але було вже запізно.

Перебувши на еміграції до 1944 року, ген. Шкуро взяв активну участь в творенні німцями зведеного Козацького Корпусу для боротьби з більшовиками. В 1945 році, по закінченні другої світової війни, англійці видали своїм „союзникам“ на розправу його, ген. Краснова, командувача цього корпусу, і ген. Власова, командувача т. зв. Російської Визвольної Армії (РОА), створеної з советських воєнополовоних. Того ж року всіх їх повішено в Москві на Красній площі.

ДОПОВІДІ ПРО УАПЦЕРКВУ

Канберра. — В Австралії відбуваються святкові відзначення 50-ліття відновлення української національної Церкви — УАПЦ, хоча головні святкування призначені на місяць жовтень, коли ту Церкву було відновлено на Соборі в Києві. Доповіді про ролю, значення та майбутнє Української Автокефальної Церкви були прочитані в кількох містах країни, в тому в Осередку НТШ, на сходинах Плату, на зборах СУМ-у в Аделаїді. Доповіді читали о. прот. Зеліньський і о. прот. Пчілковський із Святопокровської парафії УАПЦ.

СВ. П.

ІВАН ДЕНИСИН

народжений в селі Малинів у Західній Україні ПАНАХИДА в п'ятницю, 24-го вересня 1971 р. о год. 4-й веч. у похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОН у суботу, 25-го вересня 1971 р. о год. 9-й рано з похоронного заведення до української католицької церкви св. Юра й офіси на цвинтар.

У глибокому смутку: дружина — МАРІЯ син — БОГДАН з дружиною ГАЛІНОЮ син — ОЛЕСЬ дочка — ІРИНА з мужем ОЛЕГОМ ЛЕВІНСЬКИМ і донькою МАРУСЬЮ та близька і дальша Родина в Україні й на чужині.

Замість квітків на могилу прохотється скласти пожертви на народні цілі.

БЛ. П.

ОЛЕНА ЦЕГЕЛЬСЬКА

письменниця і педагог, авторка численних книжок для юної дитини, член Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, довголітній вчителька початкових класів у Галичині і школи українцівства у Філадельфії, співробітниця журналу „Наше Життя“ і „Веселка“, членка 10 Відділу Союзу Українок Америки.

ПАРАСТАС відбувається у п'ятницю, 24-го вересня 1971 року о год. 8-й вечора у похоронному заведенні Б. Кошобинського при 307 East Girard Ave., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН у суботу, 25-го вересня 1971 р. з того ж похоронного заведення о год. 9-й до церкви св. Николая, 241 Понілар вул.

У глибокому смутку: РЕД. КОЛІГІЯ ЖУРНАЛУ НАШЕ ЖИТТЯ УПРАВА 10 ВІДДІЛУ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ У ФІДЕЛЬФІЇ

БЛ. П.

СИМОН КУЧМА

ЧЛЕН ПОЧЕСНОГО КОМІТЕТУ ПІДГАСЧАН

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 13-го вересня 1971 року, з церкви св. Юра в Нью-Йорку, ЗСА.

ХАН ЗЕМЛЯ БУДЕ НОМУ ПЕРОМ.

Горем прибитий Родина складає глибоке смуття

УПРАВА ГОЛОВНОГО КОМІТЕТУ ПІДГАСЧАН

В неділю, 26-го вересня 1971 року, в Українському Селі в Глен Спей, Н. Й.

— відбудуться —

УРОЧИСТІ СЯТКУВАННЯ

Помісности Української Католицької Церкви та другої річниці віднови Синоду Українських Владик під проводом Блаженнішого Верховного Архiepіскопа, Кардинала Йосифа Сліпого в Римі

У ПРОГРАМІ СЯТКУВАННЯ:

Год. 11-та рано — БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ в пам'яті Помісности та Українського Народу і Церкви св. Володимира, що її відслужить о. д-р Михайло Гринчишин ЧНІ, парох, Ігумен.

По скінченні Літургії Вн. д-р Степан Вороб виклосить доповідь присвячену людям пов'язаним із сьяткуваннями — у церковній залі.

Мешканців Українського Села Глен Спей та прибулих Мирян запрошує до участі в урочистостях —

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ
ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА

ГОЛОВНА БУЛАВА УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО СЕНІОРАТУ

повідомляє, що

7-ма ВЕЛИКА РАДА УПС

— відбудеться —

В днях 9, 10 і 11 жовтня 1971 року
в Бофало, Н. Й. в готелю „Ля Фает“
при площі той ж самої назви

В ПРОГРАМІ:
СЕНІОРСЬКА ПРОБЛЕМАТИКА, ВИБІР
НОВОГО ПРОВОДУ.

В рамках Великої Ради відбується Крайовий З'їзд УПС ЗСА.

Учасники Ради віддають могилу Начального Платуна — Сірого Лева.

СВЯЩЕННИЧЕ СТАНОВЕ ТОВАРИСТВО СВЯТОГО АНДРЕЯ

— відбуде —

ЧЕРГОВИЙ З'їЗД

на ОСЕДН ОДВУ у ЛІГАТОНІ, Па.
в днях 28 і 29-го вересня 1971 р.

Прохотється всіх Сьщенників-наших трьох епарій взяти в тому станомовому З'їзді участь.

ПРОГРАМА З'їЗДУ:

Вівторок, дня 28-го вересня 1971 року
11 год. перед пол. — Молебень до Богоматері в пам'яті переслідуваної Української Церкви.
2 год. по пол. — Реферат о. Шамбеліш д-ра В. Поспільця на тему: „Правні основи Помісности УК-Церкви“. Дискусія над виголошенням реферату.
Вечером — Св. Сповідь.

Середа, дня 29-го вересня 1971 року
9 год. перед пол. — Соборна Служба Літургії в пам'яті Помісности УКЦ з приводу річниці 4-го Архiepіскопського Синоду. Прохотється Мирян до участі.
11 год. перед пол. — Реферат о. д-ра І. Нагасеєвського на тему: „УКЦ в роках 1945-1971“. Дискусія, внесені і запити.

ЗА СТАНОВЕ ТОВАРИСТВО СВЯТОГО АНДРЕЯ:
о. Володимир Андрушків о. Любомир Мудрий
голова секретар

28-й ВІДДІЛ СУА в НЬЮ-АРКУ, Н. Дж. Неділя, 26-го вересня 1971 року год. 7-ма веч.

ВЕЧІР РОМАНТИКІВ ВИКОНАВЦІ УЧНІ УМІ КЛАСИ ТАІСН БОГДАНСЬКОЇ

Марта Сігйда, Марія Голіната, Ліда Семашинська, Оксана Сидоренко, Христя Голінська, Роксолана Шегедін, Христя Яворська, Доза Сігйда, Зірка Стебельська, Роксолана Робаєв.

„Романтика та їхній вплив на українську музику“ — Т. Богданська.

Залля УНДОМУ, 140 Prospect Ave., Irvington, N.J.
Весь дохід призначений на суспільну опіку.

Нема то як на СОЮЗІВЦІ в ОСЕНІ

Осесі
Українського
Народного
Союзу
в Кетсвільських горах
біля міста
Кергонксон, Н. Й.
чудовий, спокійний
відпочинок СЕРЕД КРАСИ
ВІДПОВІДНО ОСЕНІ
НА СОЮЗІВЦІ.
ПРИЇЗДЖАЙТЕ ТЕПЕР,
КОРИСТАЙТЕСЯ ЗІ ЗНИЖЕНИХ
ПОСЕДОНОВИХ ЦІН.

Писати:
Ukrainian
National
Ass'n Estate
KERHONKSON, N.Y. 12446
Телефон:
(914) 626-5641 або (914) 626-7361

З ДОБРИМ ВІТРОМ — В ДОБРУ ПУТЬ! Небувала нагода відвідати Австралію!

10-й КУРІНЬ УПС „ЧОРНОМОРЦІ“ за згодою КРАПОВОЇ ПЛАСТОВОЇ
СТАРШИНИ ОРГАНІЗУЄ

ПРОГУЛЯНКУ ДО АВСТРАЛІЇ В 60-ЛІТТЯ ПЛАСТУ

Відлет з Нью-Йорку і Чикаго 18 грудня 1971 р., поворот 1 січня 1972 р.
Зупинка у Гаваях та оглядини Австралії.
Конт: \$650.00 за літак в обі сторони.

УЧАСНИКИ:

а) Платуни і пластуни, що візьмуть участь у Ювілейній Пластовій Зустрічці — члени УПНО (приймають по П. пробі), УСП, та їхні провідники;
б) Члени УПС (Платуни) і близькі члени родин пластуна, що не будуть брати організаційної участі в Зустрічці, а свою програму в Австралії улаштують самі.

Решень згодою з платоновою половиною кошту (325.00 дол.) літака тільки до 14-го жовтня 1971 р. Число учасників обмежене! Дальші інформації уділять пластові старшини, або писати на адресу:
П.пост. Бнк., 140 Семкох Ав., Нью-Йорк, Н.Й. 10003

Балетна Школа РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ

Балет, характерні та українські народні танки.

РЕЄСТРАЦІЯ ТА ВПИСИ НОВИХ УЧНІВ НА РІК 1971-72

НЬЮ-Йорк — УНДім, в суботу, від 12:30-5 по пол.
НЬОНКЕРС — Аудиторія школи св. Михайла, вівторки, 8-5 по пол.
НЬЮ-АРК — Аудиторія школи св. І. Христителя, середи, від 3-6 веч.

Інформації телефонічно — (212) 677-7187

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

Постава: В. Шапаровський Декорації: Орест Слупчинський

на якому „ТЕАТР у П'ЯТНИЦЮ“

під кер. Вол. Шапаровського поставить:

- 1) Аїша та Матомет — опьод на 1-йю
- 2) Аїша та Матомет — драм. поезія
- 3) Одеркіма — драм. поезія у 4-ох картинах

Неділя, 3-го жовтня 1971 року год. 5:30 по пол.

Аудиторія Ля Саль Наледрю

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛІЯ
ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ
РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ ТА ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО
КОМП'ЮТЕРОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ У ФІДЕЛЬФІЇ

